

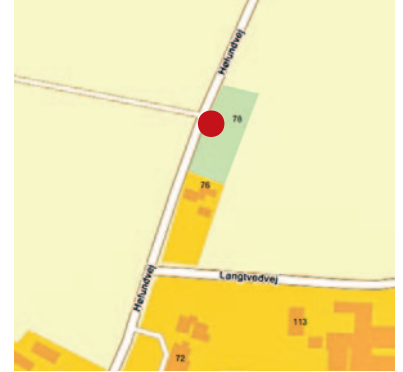
Hals
Arkiv

Huse i Øster Hassing Sogn

Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af en gruppe interesserede i Øster Hassings huse, bestående af Birthe Eriksen, Jens Winther Kjeldsen, Lotte Kock, Johanne og Kaj Pallisgaard og Jørgen T. Pedersen. Redigeret af Klem Thomsen og Asbjørn Thomsen. Juli 2021.

Hølundvej 78, Sparekassen

Den Nordøstlige Del, Øster Hassing, matrikel 8q



Hølundvej 78
fotograferet
mellem 1948 og
1952.

Foto:
Aalborg Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B11828.

Huset på Hølundvej 78, kaldet Sparekassen, er bygget som et arbejderhus til gården Hølund. Sidstnævnte gård, som i dag er delvis nedrevet, ligger på nutidens Nejsigvej 1. Hvornår huset på Hølundvej 78 er bygget, vides ikke, men det eksisterer ved folketællingen i 1901. Her står huset dog tomt, da beboeren Else Axelsen angives at være midlertidigt fraværende.

Den 27. juni 1913 tinglæses ¹⁾ 3 handler, som omfatter huset Sparekassen.

I den første handel køber "D'Hrr. Proprietær Gotfred Frederiksen, Kroen Hjallerup, og Jørgen Nielsen til Nørre Raunstrup" i lige fællesskab ejendommen Hølund. Denne ejendom, som i dag er delvis nedrevet, ligger på nutidens Nejsigvej 1. Den største parcel under ejendommen er matr. nr. 8

"under Østerhassing Sogns nordøstlige Del" med et hartkorn ²⁾ på 6 tønder, 2 skæpper, 3 fjerdingkar og 1½ album. Denne parcel udstykkes nu af de to herrer og bliver til 12 mindre parceller.

I den anden handel sælges Gotfred Frederiksen og Jørgen Nielsen 3 af de udstykkede parceller til "Hr. Gaardejer Anders Christensen Aaen af Fruerlund". Denne ejendom ligger på nutidens Langtvedvej 113.

Handlen drejer sig om matr. nr. 8d med et hartkorn på 4 skæpper 1 fjerdingkar og 2 album, matr. nr. 8e med et hartkorn på ½ album og matr. nr. 8f med et hartkorn på 1 album. Med i handlen medfølger det på det ene jordstykke "staaende Arbejderhus "Sparekassen" kaldet".

1) Tinglæst - I dag bliver et skøde udfærdiget af en advokat, underskrevet ved denne og senere tinglyst i retten. Dengang, hvor folk ikke nødvendigvis kunne læse og skrive, blev skødet ført ind i tingbogen af tingskriveren i retten, hvorefter det blev læst op og underskrevet. Et dokument var før Tinglysningsloven af 1926 tinglæst, når det var oplæst i retten i et offentligt retsmøde.

2) Hartkorn betyder egentlig "hårdt korn", altså brødkorn, men tidligere var tønde hartkorn en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne). Dengang al betaling foregik som byttehandel med konkrete varer, var det nødvendigt med et fælles værdimål. Man besluttede at sammenligne alle varer med værdien af det såkaldte "hårde korn" eller hartkorn. Hartkorn målt i tønder (ikke at forveksle med tønder land). 1 tønde = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album. Hartkorn blev brugt som skattegrundlag på landbrugsjord frem til 1903, men vedbliver mange år derefter stadig at blive indskrevet i skøder som angivelse af jordens bonitet.



Hølundvej 76
fotograferet
i 1990.

Foto:
Ariel Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B13922.

I den tredje handel sælger Anders Christensen Aaen 2 af disse parceller til "Gaardejer Jens Melgaard af Egen". Denne ejendom ligger på nutidens Hølundvej 83. Handlen drejer sig om matr. nr. 8e med et hartkorn på $\frac{1}{2}$ album og matr. nr. 8f med et hartkorn på 1 album. Med i handlen medfølger stadig det "tilhørende Hus "Sparekassen" kaldet".

1916/1917

Den 19. august 1916 underskrives dels en købekontrakt og dels en bopælskontrakt

Ifølge købekontrakten sælger Jens Melgaard en ny udstykning til Inger Marie Sørensen af hans "tilhørende Ejendom "Sparekassen" kaldet M.N. 8f ... dog at jeg fratager et alt paavist Stykke af søndre Ende af Jorden tværs over i hele Bredden". Vilka'rene for handlen er følgende: "1. Med Ejendommen følger til køberen de derpaa staaende Bygninger med mur- og nagelfaste Appertinentier³⁾, hvorunder Komfur, Kakkelovne. 2. Ejendommen overtages af Køberen den 1' November i Aar og skal jeg sørge for, at Lejeren udflytter af Ejendommen til den Tid ... 3. Købesummen ... er akkorderet til 1500 Kr.,

Et Tusinde Fem Hundrede Kroner". Den lejer, som skal flytte, er Kristian Andersen, som bor i Sparekassen ved folketællingen den 1. februar 1916 med hustru og 5 børn.

Skødet underskrives den 21. februar 1917, hvor alt det økonomiske nu er på plads. Af dette fremgår at den nye udstykning får matr. nr. 8q, og at den har et hartkorn på $\frac{3}{4}$ album. Skødet tinglæses 2. marts 1917. Hermed er stedet på Hølundvej 78 med huset Sparekassen en selvstændig enhed.

Jævnfør bopælskontrakten erklærer Inger Marie Sørensen, at hendes "Moder Johanne Marie Sørensen født Hansen, saalænge hun lever sammen med mig, skal have fri Bopæl i nævnte Ejendom og Med afbenyttelse af Have, Brønd og øvrige Udenomsbekvemmeligheder". Endvidere står i kontrakten, at skulle Inger Marie Sørensen afgå ved døden eller sælge ejendommen, "da skal hun [moderen] derefter saalænge hun lever have den udelukkende Brug og Afbenyttelse af hele Ejendommen saavel Bolig som Have uden derfor at give andet Vederlagt end at betale Skatter, Afgifter og Brandpenge af Ejendommen". Da udstyk-

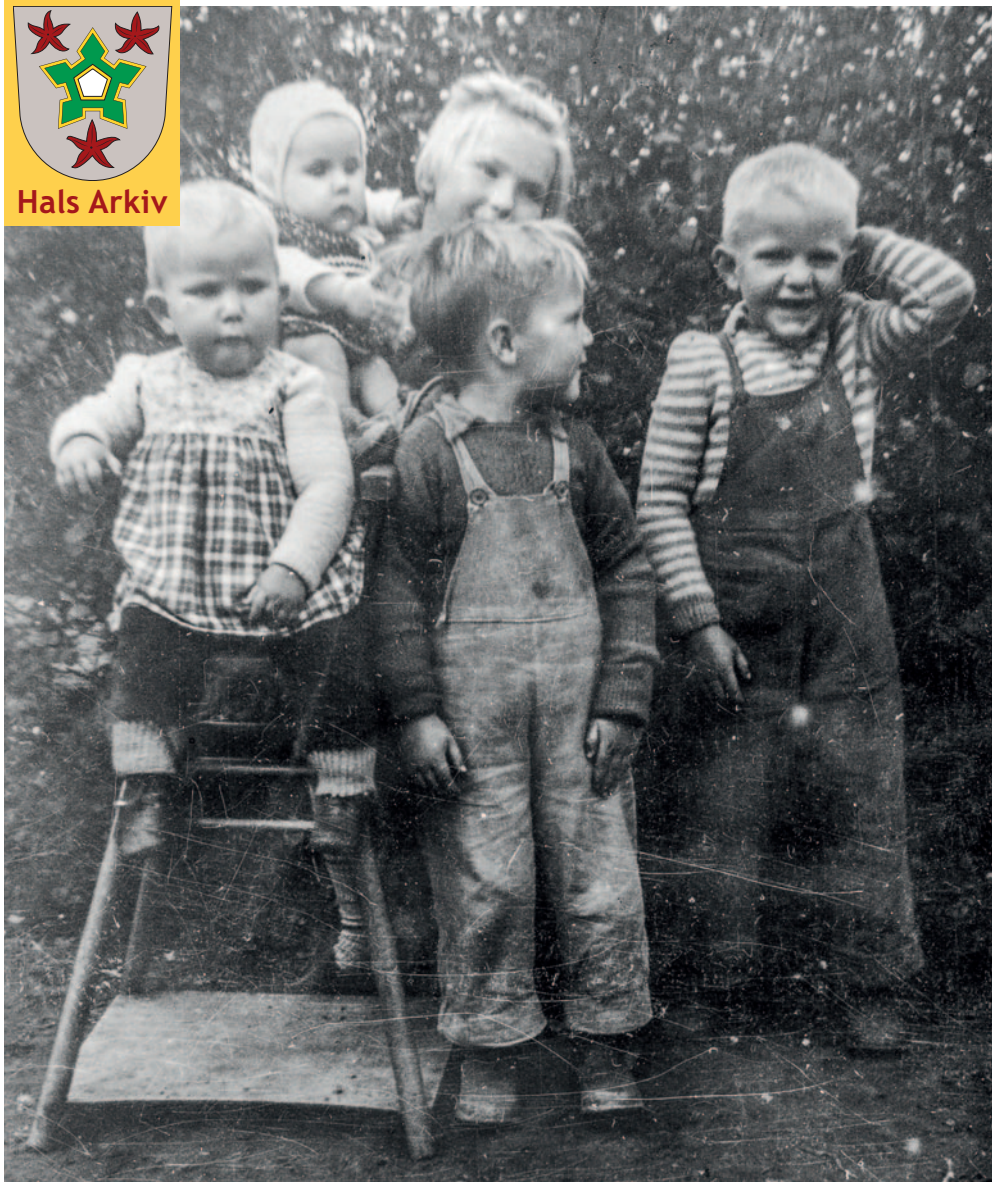
ningen er gennemført anmoder parterne den 30. juli 1917 om at få tinglæst bopælskontrakten, og dette sker den 10. august 1917.

Lad os kigge på familien Sørensen. Jens Sørensen havde i 1885 giftet sig med Johanne Marie Hansen. Ægteparret får 5 børn: Jens Peter Sørensen i 1885, Inger Marie Sørensen i 1886, Ane Margrethe Sørensen i 1888, Hans Peter Sørensen i 1890 og Maren Dorthe Sørensen i 1893.

Ved de 3 første fødsler er faderen inderste, dvs. han bor til leje hos en bonde eller en husmand, på Abildholts Mark, og ved de 2 sidste fødsler er han inderste på Nejsigbro (en nu nedlagt ejendom på Langtvedvej). Jens Sørensen dør i 1894 og efterlader den 30-årige enke, Johanne Marie Sørensen, alene med 5 børn. Hun gifter sig aldrig igen, men formår alligevel at tage sig så godt af sine børn, at hendes datter får råd til at købe et hus og samtidig sikre sin moders alderdom.

Den ugifte Inger Marie Sørensen får dog ikke meget fornø-

³⁾ Appertinentier er et juridisk udtryk som betyder tilbehør.



Fem Bendtsen-søskende foto-graferet på Hølundvej 78 i 1957.

De fem af Jens og Mettes otte børn er fra venstre: I den høje stol Else. Bag hende står Poula med Orla på armen. Drengen i midten er Peter, og drengen til højre Chresten.

Foto:
Hals Arkiv, B11848.

jelse af stedet, da hun dør allerede den 5. oktober 1917, 31 år gammel.

Ved folketællingen i 1921 bor enken Johanne Marie Sørensen på stedet sammen med svigersønnen Jens Peter Otto Bendtsen, datteren Ane Margrethe (Grethe) Bendtsen, født Sørensen, og sidstnævnte ægtepars 2 sønner, Peter Bendtsen, født 1911 ifølge folketællingen, og Jens Bendtsen, født 1918 i "Egens Hus" ifølge kirkebogen.

1922

Den 1. december 1922 får Johanne Marie Sørensen adkomsten⁴⁾ til stedet på Hølundvej 78 ved fremvisning af skifteudskrift i tinglysningsretten. Samtidig udskiller hun en parcel, som bliver til naboejendommen Hølundvej 76, og denne parcel sælger hun til svigersønnen Jens Peter Otto Bendtsen. Efter dette frasal

har ejendommen på Hølundvej 78, Sparekassen, et hartkorn på ½ album.

Ved folketællingen i 1925 har Johanne Marie Sørensen en dame boende i huset, men ved folketællingerne i 1930 og 1940 bor hun alene.

Johanne Marie Sørensen dør den 15. februar 1950, 86 år gammel, men hun havde kort forinden afhændet "Sparekassen". Hun angives ved begravelsen at være "fhv. strikkeenke".

1949

Ved skøde tinglyst 5. september 1949 overtager svigersønnen Jens Peter Otto Bendtsen stedet på Hølundvej 78. Køberen havde ejet og beboet naboejendommen på Hølundvej 76 i perioden 1922-1948.

Måske har ægteparret Grethe og Jens Peter Otto Bendtsen kortvarigt boet i huset "Sparekassen", men det vides ikke

med bestemthed. Derimod vides, at ægteparret bytter hus med sønnen Jens Bendtsen, som var født i 1918 og som i 1948 havde erhvervet huset på Houvej 294.

Det er nok mere korrekt at angive, at ægteparret bytter bopæl med sønnen og svigerdatteren, for ejerforholdene ændres ikke ved denne flytning for hverken Hølundvej 78 eller Houvej 294.

Sønnen Jens Bendtsen var i 1946 blevet borgerligt viet ved borgmesteren i Hobro med Mette Sørine Kristensen Kold, født 1922.

Parret havde børnene: Jens Alfred, Hanne (1947), Christen (1948), Peter (1950), Anne (1951), Poula (1953), Else (1955) og Orla (1957).

Parret må være kommet til Øster Hassing fra Hobro omkring 1948, og formentlig har de kortvarigt boet på Houvej 294. Christen og Peter angives i kirkebogen at være født i Øster Hassing, mens de yngre børn i samme angives at være født på "Hølund's Mark". På baggrund af dette må ægteparret antages at være flyttet på Hølundvej 78 omkring 1950.

Men det er stadig Jens Peter Otto Bendtsen (født 1892), der står som ejer af stedet. Og efter hans død i 1961 overgår ejerskabet reelt til hustruen Ane Margrethe Bendtsen (født 1888). Først da hun dør i 1970 overgår ejerskabet til arvingerne efter ægteparret.

Efter forældrenes død flytter Jens Bendtsen (født 1918) og hustruen Mette Bendtsen (født 1922) ind i huset på Houvej 294, som de havde erhvervet i 1948.

1970

Efter forældrenes død overtager Jens Bendtsen adkomsten til stedet, tinglyst 15. oktober 1970.

⁴⁾ Adkomst bruges i betydningen "besiddelse af en rettighed til noget". Et dokument, som fastslår en adkomst, f.eks. et skøde på en fast ejendom, kaldes et adkomst-dokument. I dette tilfælde er det en skifteudskrift.



Jens Bendtsen
og den yngste
søn Orla
fotograferet
1963.

Foto:
Hals Arkiv, B11829.

Samme dag tinglyses salget
til Niels Olav Peter Jacobsen.

Olav Jacobsen og hustruen
Bodil har børnene Arne, Hen-
ning og Børge.

2002

Den 1. oktober 2002 overtager
Poul Christensen stedet på
Hølundvej 78.

2003

Den 2. december 2003 over-
tager Jens Christian Olsen og
Meta Katberg Hølundvej 78.

2007

Den 17. juli 2007 overtager
Lars Knudsen stedet på Hølund-
vej 78.

2014

Ved auktionsskøde ⁵⁾ af 4. no-
vember 2014 overtager Jakob
Pilgaard Brader stedet "Spare-
kassen" på Hølundvej 76. Han
havde i 2010 erhvervet nabo-
ejendommen på Hølundvej 76.

Stedet består i dag (maj
2020) af matr. nr. 8q med et
jordtilliggende på i alt 1.471 m².

Der er ikke længere hus på
matriklen, da dette nedrives i
2015.

5) Et auktionsskøde, adskiller sig kun
lidt fra et almindeligt skøde, sagen er
den, at et auktionsskøde bruges
under en tvangsauktion, eller en nor-
mal auktion, hvor en bolig sælges.
Et auktionsskøde, skal udstedes af fo-
gedretten. Typisk vil et auktionsskøde
blive udstedt, når køber har opfyldt
hans forpligtigelser, i forbindelse med
auktionen. En købers forpligtigelser i
forbindelse med en auktion, er ting
som betaling af det angivet beløb,
der var på budet, og derudover op-
fylder alle auktionsskøde. Alt i
alt, er et auktionsskøde, egentlig blot
et helt almindeligt skøde, der beviser
at det er dig, der ejer boligen. Auk-
tionsskøde, er blot med til at vise at
du har købt ejendommen på auktion.
Det eneste tilfælde du får brug for et
auktionsskøde, er altså hvis du væl-
ger at købe din bolig på en auktion,
og ikke via en normal handel.